

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Питання охорони довкілля в практиці Європейського суду з прав людини та їх вплив на судову практику в Україні в аспекті забезпечення доступу до правосуддя

Ганна Вронська

суддя Верховного Суду

Актуальні проблеми

- ✓ недотримання термінів розгляду справ, тривалий розгляд справ
- ✓ значні судові витрати (мити у майнових позовах, оплата експертизи та експертних послуг, оплата правової допомоги)
- ✓ відсутність можливості отримати кваліфіковану правову та експертну допомогу
- ✓ застосування при винесенні судових рішень принципу «платить той, хто програв» (у тому числі відшкодування збитків, завданих відповідачу у зв'язку з використанням судової заборони)
- ✓ недостатня обізнаність суддів про законодавство в галузі

Актуальні проблеми

✓ «вузька» процесуальна правоздатність громадськості (особливо в контексті можливостей оскарження громадськістю в судовому порядку порушень природоохоронного законодавства та звернень з позовами на захист інтересів необмеженого кола осіб)

Рішення ЄСПЛ проти України

- ✓ «Дубецька та інші проти України» (заява №30499/03, рішення від 10.02.2011)
- ✓ «Гримковська проти України» (заява № 38182/03, рішення від 21.07.2011)
- ✓ «Дземюк проти України» (заява № 42488/02, рішення від 04.09.2014)

Практика Великої Палати Верховного Суду

- ✓ Забезпечення дотримання екологічного законодавства – це не лише обов'язок природоохоронних органів, але й громадськості, яка також покликана відігравати цілком визначену роль.
- ✓ Сторони повинні гарантувати, щоб представники громадськості могли безпосередньо забезпечити дотримання закону в разі дій або бездіяльності як з боку приватних осіб, так і з боку державних органів.

постанова ВП ВС від 11.12.2018 у справі № 910/8122/17

Практика Верховного Суду

- ✓ Неприпустимим є обмежене тлумачення чинного законодавства України, частиною якого є Орхуська конвенція, стосовно права на звернення до суду за захистом охоронюваного законом інтересу у сфері гарантування екологічної безпеки
- ✓ Право на захист порушеного конституційного права на безпечне довкілля належить кожному та може реалізовуватися громадянами особисто або спільно - через об'єднання громадян (громадськість)

постанова КАС ВС від 02.10.2019 у справі № 826/9432/17

Практика Верховного Суду

✓ Представники громадськості можуть оскаржувати дії або бездіяльність державних органів, які порушують національне природоохоронне законодавство. Під бездіяльністю в цьому випадку розуміється нездатність здійснити чи забезпечити дотримання природоохоронного законодавства іншими державними органами або приватними суб'єктами діяльності.

постанова КЦС ВС від 28.08.2019 у справі № 539/369/19

Бережіть довкілля!